

POROČILO O TRETJI ETNOLOŠKO-MUZEJSKI DELAVNICI SED

Dokumentiranje in hranjenje premične kulturne dediščine, Ljubljana, 8.–9. marec 2008

V soboto, 8., in nedeljo, 9. marca 2008, je v okviru projekta Etnološka dediščina v rokah ljubiteljev v Ljubljani potekala že tretja etnološko-muzejska delavnica. Tokrat smo se z udeleženci lotili dokumentiranja in informacij o možnostih konservacije premične dediščine. Naši gostitelji so bili Slovenski etnografski muzej, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Restavratorski center (ZVKDS, OE RC) in Slovenski šolski muzej.

Najprej je kolegica Barbara Sosič, vodja Dokumentacijskega oddelka Slovenskega etnografskega muzeja, predstavila osnove muzejske dokumentacije in pripravila nekaj informativnega gradiva, med drugim tudi prirejeno podatkovno shemo, ki naj bi rabila ljubiteljem kot pomoč pri dokumentiranju njihove zbirke. Nato smo si ogledali še Dokumentacijski oddelek Slovenskega etnografskega muzeja.

Nadaljevala je mag. Ana Motnikar, vodja Konservatorskega oddelka SEM, ki nam je predstavila njihovo konservatorsko službo. Opozorila je na klimatske pogoje, v katerih hranimo predmete, predvsem tekstilne, vrste naprav, s katerimi merimo klimo, in na številne dejavnike, ki kvarno delujejo na našo dediščino. Na koncu smo si ogledali tudi delavnice. Ker depoji še niso urejeni, nam jih je vodja oddelka na predavanju predstavila s pomočjo *power pointa* in fotografij. Nato smo si ogledali stalne zbirke Slovenskega etnografskega muzeja.

Popoldne smo obiskali ZVKDS, OE RC v Ljubljani; obisk je pripravila strokovna sodelavka delavnic Mojca Tercelj Otorepec. Tečajnikom je uvodno predstavila ZVKDS, OE Restavratorski center in delo, ki ga tam opravljajo različni strokovnjaki. Nato je OE RC in njegovo organiziranost in poslanstvo predstavila še Mateja Neža Sitar, univ. dipl. umetnostna zgodovinarica, dokumentalistka na OE RC. Predstavila je primere iz dejansko izvedenih del in načine sodelovanja med uporabniki in lastniki kulturnih spomenikov ter restavratorskih del. Ker ob sobotah konservatorji ne delajo, smo se domenili za individualne obiske konservatorskih delavnic. V razgovoru so se porajala tudi nekatera vprašanja, ki spadajo na delovna oziroma strokovna področja drugih institucij. Med zanimivejšimi je bilo vprašanje o obnavljanju starih lip. To je področje tako varuhov nepremične kulturne kot naravne dediščine. Obnova dreves, značilnih za neko izbrano naselje, se povezuje s posebnim področjem varstva narave, z arboristiko. O tem področju sanacije dreves so najbolj seznanjeni prav inženirji gozdarske stroke, ki so med drugim zaposleni tudi na zavodih RS za varstvo narave, na sedmih območnih enotah po Sloveniji. Služba za varstvo narave RS je prav tako kot varstvo kulturne dediščine organizirana po pokrajinah.

Na centralnem ZVKDS je Mojca Tercelj Otorepec s pomoč-

jo službe za stike z javnostjo, konkretno z Damjano Slabe, predstavnico te službe, za pričujočo delavnico pridobila tudi gradivo – predstavitevno zloženko in nekaj separatov kataloga *Vračanje izvirnih podob: Kako izbrati konservatorja – restavratorja*, ki je izšel leta 2004 v sklopu Dnevoev kulturne dediščine.

Zvečer smo si ogledali še Slovenski šolski muzej, kjer nas je naša kolegica, mag. Marjetka Balkovec Debevec, prijazno popeljala po občasni razstavi *Učitelj v novi družbeni stvarnosti med 1945 in 1963* in skozi razvoj šolstva na Slovenskem do leta 1991, ki je predstavljen na njihovi stalni razstavi. Malo zares, malo za šalo smo se za konec dneva udeležili še učne ure z naslovom Mačka. Naša udeleženka delavnic in zunanja strokovna sodelavka Slovenskega šolskega muzeja, »gospodična učiteljica« Taja J. Gubenšek, nas je popeljala v začetek 20. stoletja in izprašala vse, kar vemo o domači mački. Na ta način smo dobre volje končali prvi dan delavnice.

Naslednji dan se nam je pri pregledovanju domačih nalog o tem, na kakšen način lahko pridobimo javna sredstva za delovanje zasebne zbirke, pridružila predavateljica z druge delavnice v Krškem, kolegica Alenka Černelič Krošelj. Pogovor je bil zelo živahen, saj so slušatelji postavili številna vprašanja, ki jih bo morala stroka še doreči in vzpostaviti pogoje za njihovo ureditev. Černeličeva deluje kot strokovna sodelavka na Oddelku za družbene dejavnosti Občine Krško in je na ta način izredno dragocena povezava z javno upravo, ki naj bi se poleg naše stroke na lokalni ravni znala prilagajati potrebam zasebnih zbirateljev.

Za konec je mag. Tita Porenta slušateljem razložila pomen posameznih etnoloških dokumentacijskih standardov, po katerih naj bi za naslednjo domačo nalogo dokumentirali vsaj pet predmetov iz svoje zbirke, mag. Motnikarjeva pa je predlagala, naj lastniki zbirk do naslednje delavnice poskušajo izmeriti vlago in svetlobo v prostorih, kjer se nahaja gradivo, in izbrati najbolj ogrožene predmete.

Poleg že omenjenih sodelavcev tretje delavnice za ljubitelje zbiralce so pri organizaciji pomagali še mag. Marko Smole – vodja delovne skupine za ljubitelje pri SED, Zora Slivnik – tajnica SED, fotograf Savo Nedeljkov in snemalec Sašo Kuharič iz AVL ISN ZRC SAZU. Vsem skupaj, še posebno pa direktorici SEM-a – Bojani Rogelj Škafar, direktorju Slovenskega šolskega muzeja – mag. Stanetu Okolišu, ter Jerneju Hudolinu – vodji ZVKDS, OE RC in njegovi namestnici Damjani Pečnik se najlepše zahvaljujemo za gostoljubje in strokovno sodelovanje.

* Mag. Tita Porenta, prof. zgod. in univ. dipl. etnol., muzejska svetovalka, Muzeji radovljiske občine, Linhartov trg 1, 4240 Radovljica. E-naslov: titaporenta@gmail.com; Mojca Tercelj Otorepec, univ. dipl. etnol. in soc. kulture, višja konservatorica, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Kranj, 4000 Kranj, Tomšičeva 44. E-naslov: otorepec.mojca@siol.net